

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម
AGRICULTURAL AND RURAL DEVELOPMENT BANK

ដើម្បីកសិករនិងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចសង្គម

បច្ចេកទេសចិញ្ចឹមគោសាច់ ដោយប្រើប្រាស់ចំណីផ្សំខ្លួនឯង

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មការគាំទ្រគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល

ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្ម

ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៤

023 220 811
023 220 810
095 416 878

168, Street 7, Prek Leap Village, Sangkat Prek Leap, Khan Chroy Changva, Phnom Penh

មាតិកា

១-សេចក្តីផ្តើម	១
២-លក្ខណៈទូទៅ	១
៣-បច្ចេកទេសវិស្វកម្ម	២
៣-១- ការរៀបចំក្រោលគោល ស្តុកចំណី និងស្តុកទឹក	២
៣-២- ការជ្រើសរើសពូជគោសាច់	២
៣-៣- ដំណាំចំណីសត្វគោ	៣
៣-៤- ការផលិតចំណី និងការប្រើប្រាស់	៥
ក- ការធ្វើផ្គុំស្មៅ ឬផ្គុំកង្កែបពោតជាចំណីគោ	៥
ខ- ការធ្វើចំបើងផ្គាប់ជាចំណីគោ	៧
គ- ការកែច្នៃស្លឹកដំឡូងមី	៩
ឃ- ការកែច្នៃកាកដំឡូងមី	១១
ង- បច្ចេកទេសផលិតចំណីផ្សំបន្ថែមសម្រាប់បំប៉នគោ	១២
៣-៥- ការទម្លាក់សត្វ និងកម្មវិធីវាក់សាំង	១៣
ក- ការទម្លាក់សត្វល្អិត	១៣
ខ- កម្មវិធីវាក់សាំង	១៣
៤-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន	១៤
៥-អនុសាសន៍	១៤

១-សេចក្តីផ្តើម

អាជីវកម្មចិញ្ចឹមគោសាច់បានដើរតួនាទីសំខាន់ក្នុងការចូលរួមលើកកម្ពស់ជីវភាពរបស់កសិករដោយសារ តម្រូវការសាច់គោនៅទីផ្សារបានកើនឡើងស្របទៅតាមកំណើននៃប្រជាពលរដ្ឋ។ ការប្រកបរបរចិញ្ចឹមគោសាច់ ទាមទារឱ្យកសិករមានទុនសមរម្យ មានដីធំល្មមសម្រាប់ដាំដំណាំចំណីសត្វ សាងសង់ក្រោល មានប្រភពទឹក គ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ស្រោចស្រពដំណាំ លាងសម្អាតក្រោល និងសម្រាប់គោផឹកផងដែរ។ ក្រៅពីនោះត្រូវមានផ្លូវ សម្រាប់ឱ្យយានយន្តចេញចូលដើម្បីដឹកជញ្ជូនចំណី និងគោនៅពេលលក់ចេញ ទិញចូល។ សត្វគោគឺមានភាព ធន់ខ្លាំងទៅនឹងអាកាសធាតុ ងាយស្រួលថែបំប៉ន ងាយស្រួលក្នុងការរៀបចំក្រោល និងពុំទាមទារការប្រើប្រាស់ សម្ភារៈ និងឧបករណ៍ទំនើបនោះទេ។ ការចិញ្ចឹមគោសាច់ កសិករអាចផ្តល់ជាចំណីសម្រេច ចំណីផ្សំ កន្ទុក កាក ស្រាបៀ ផ្អកពោតឬស្មៅ ចំបើង កាកមើមដំឡូងមី ស្លឹកដំឡូង និងគ្រាប់ធញ្ញជាតិមួយចំនួនទៀត។ មុនពេលចាប់ ផ្តើមចិញ្ចឹមគោសាច់ កសិករគួរតែសិក្សាស្រាវជ្រាវឱ្យបានល្អិតល្អន់ជាមុននូវបច្ចេកទេសចិញ្ចឹម ការជ្រើសរើស គោសម្រាប់បំប៉ន ទីតាំងចិញ្ចឹម កម្លាំងពលកម្ម ប្រភពវត្ថុធាតុដើមក្នុងតំបន់ ដែលមានតម្លៃសមរម្យនិងទីផ្សារ លក់គោចេញ ទើបការចិញ្ចឹមអាចទទួលផលបានល្អ និងអាចកាត់បន្ថយថ្លៃដើមផលិតបានមួយចំនួនទៀតផង។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កសិករចិញ្ចឹមគោគួរអនុវត្តតាមបច្ចេកទេសថ្មីៗមួយចំនួនឆ្លើយតបទៅនឹងបម្រែបម្រួលអាកាស ធាតុដែលជាការចាំបាច់ក្នុងការចិញ្ចឹមគោសាច់។

២-លក្ខណៈទូទៅ

នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ការចិញ្ចឹមគោចែកជា៣ប្រភេទធំៗដូចជា៖ ការចិញ្ចឹមសម្រាប់ផលិតទឹកដោះ ការចិញ្ចឹមសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់សាច់ជាម្ហូបអាហារ និងការចិញ្ចឹមសម្រាប់ជាកម្លាំងអូសទាញក្នុងវិស័យកសិកម្ម។ ប៉ុន្តែ បច្ចុប្បន្នដោយសារការរីកចម្រើនផ្នែកវិស័យគ្រឿងយន្តកសិកម្ម ដែលបានចូលមកបំពេញតួនាទីជាកម្លាំងអូស ទាញ ផលិតកម្មចិញ្ចឹមគោសម្រាប់ជាកម្លាំងអូសទាញត្រូវបានបង្វែរកម្មវត្ថុទៅជាការចិញ្ចឹមសម្រាប់យកពូជ និង យកសាច់លក់ផ្គត់ផ្គង់ឱ្យទីផ្សារវិញ ។

ក្នុងដំណើរការចិញ្ចឹមគោសាច់ កសិករគួរយល់ដឹងលើចំណុចសំខាន់ៗដូចជា៖ ការរៀបចំក្រោល ការ ជ្រើសរើសពូជ រូបរាង (ផែន)គោ ដងខ្នង អាយុ ដំណាំចំណីគោ ការធ្វើផ្អកស្មៅ ផ្អកដើមពោត ចំបើងផ្តាប់ ផលិតចំណីផ្សំដោយប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមក្នុងតំបន់ ទម្លាក់សត្វល្អិត ការប្រើប្រាស់វីតាមីន និងកម្មវិធីវ៉ាក់សាំង ដើម្បីធ្វើឱ្យការចិញ្ចឹមគោសាច់ទទួលបានទិន្នផលល្អប្រសើរ។

៣-បច្ចេកទេសចិញ្ចឹម

៣-១-ការរៀបចំក្រោលគោ ស្នូកចំណី និងស្នូកទឹក

ក្រោលគោមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់ការចិញ្ចឹមគោសាច់ ក្រោលគោជួយទប់ទល់កម្ដៅព្រះអាទិត្យ ទឹកភ្លៀង និងកត្តាសត្វចង្រៃផ្សេងទៀត។ ការសាងសង់ត្រូវស្ថិតនៅលើដីទួលមិនលិចទឹក ឬទឹកហូរកាត់ ហើយ ផ្ទៃនៃក្រោលគោត្រូវស្អាតជានិច្ច និងត្រូវសម្អាតលាមកចេញរាល់ថ្ងៃ ដើម្បីរក្សាឱ្យកម្រាលដីមានសភាពស្អាត។ ក្រោលគ្រួសិតនៅពីក្រោមខ្យល់នៃលំនៅដ្ឋាន ដើម្បីកុំឱ្យជះក្លិនដល់អ្នករស់នៅក្នុងផ្ទះ សម្ភារៈសាងសង់អាចរក បាននៅតាមមូលដ្ឋានដូចជា៖ ដើមឫស្សី កូនឈើ ដើមត្នោត និងដំបូលស្បូវ ឬស័ង្កសី។ល។ ផ្ទៃក្រឡាសម្រាប់ ការចិញ្ចឹមគោសាច់មួយក្បាលចន្លោះពី ៤ទៅ៦ម៉ែត្រការ៉េ/ក្បាល។

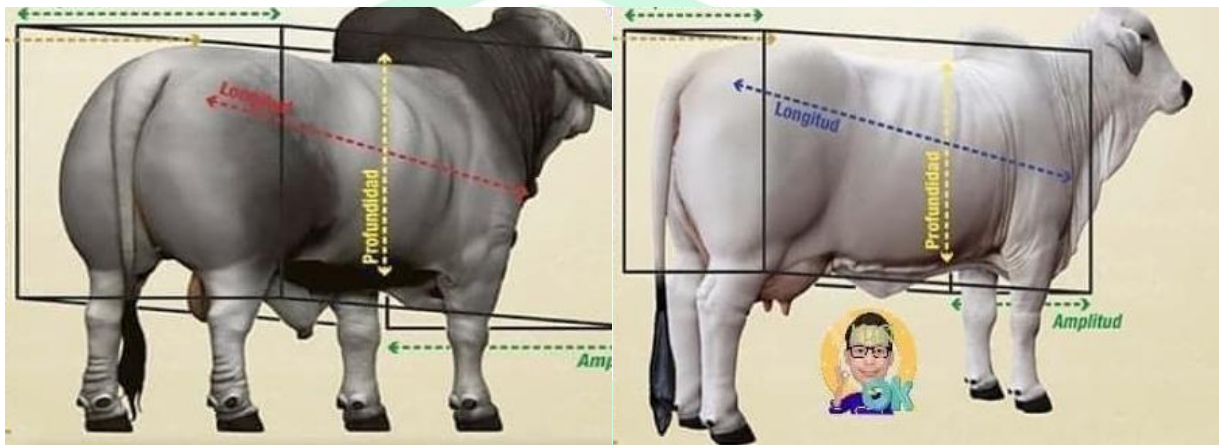

៣-២-ការជ្រើសរើសពូជគោសាច់

ដើម្បីធានានូវការបំប៉នសាច់មានទិន្នផលខ្ពស់ កំណើនសាច់លឿន កសិករគប្បីអនុវត្តដូចខាងក្រោម៖

- ជាពូជគោធំធាត់លឿន សាច់ច្រើន
- មានធំ កម្ពស់ ក្បាលតូចល្មម បបូរមាត់ធំសំប៉ែត ពូកែស៊ីស្មៅ និងដំណាំចំណីសត្វគ្រប់ប្រភេទ

- មានជើងធំមាំមួន ជំហរឈរត្រង់ ជើងមុខក្រោយមានកម្ពស់ស្មើគ្នា
- ឆ្អឹងជំនីរធំទូលាយ
- ស្មាមុខ និងឆ្អឹងត្រគាកធំទូលាយ
- ខ្នងវែងត្រង់ មិនកោង ឬអែនចុះក្រោម
- ជម្រៅខ្នងជ្រៅ (គិតពីខ្នងចុះមកក្រោមពោះ)
- មានរោមក្រាស់ ទន់ភ្លឺរលោង
- លាមកធំៗច្រើន មិនមានជំងឺរាគជាប្រចាំ
- មានសុខភាពល្អ មិនធ្លាប់កើតជំងឺ អាយុចន្លោះពី ១, ៥ឆ្នាំ ទៅ៦ឆ្នាំ

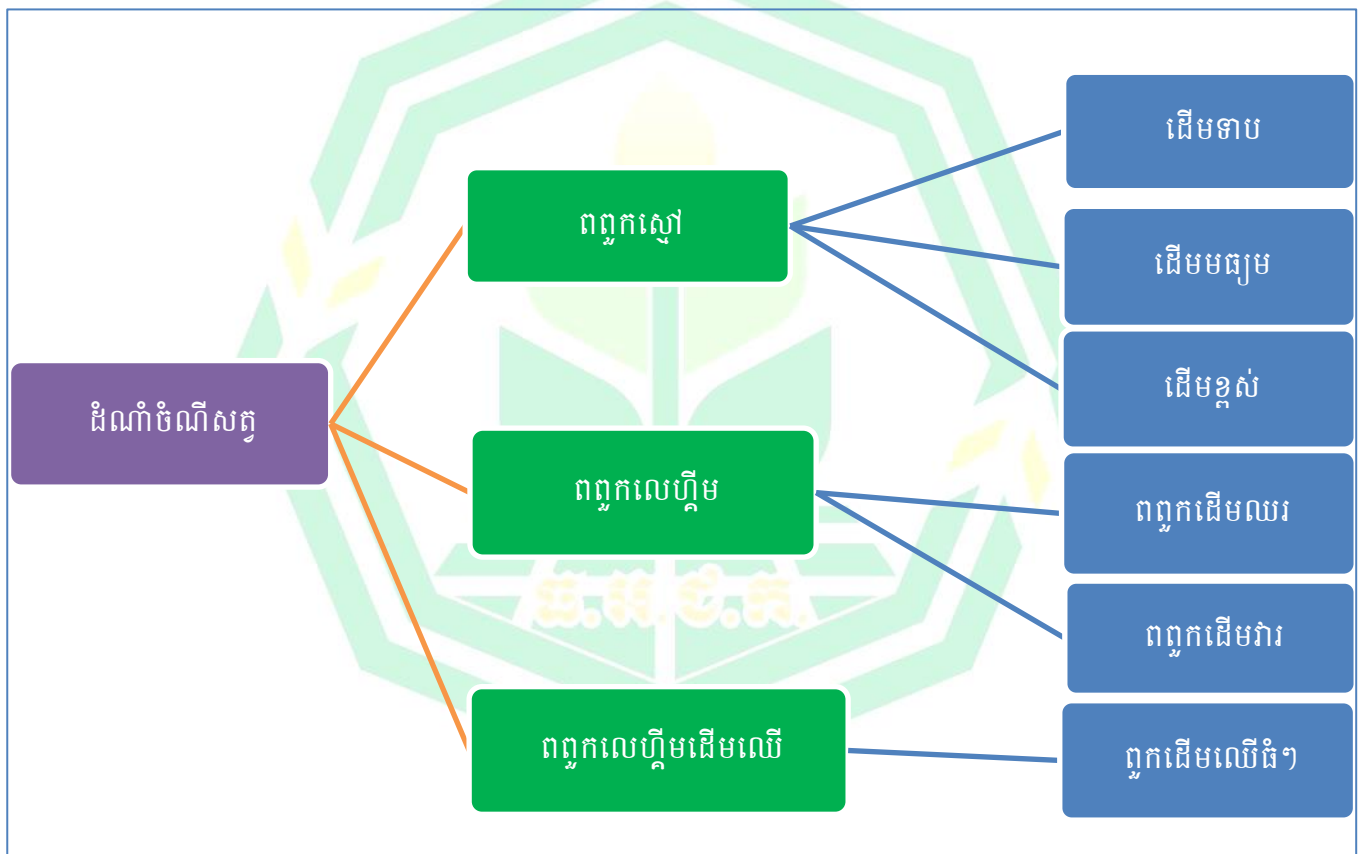
៣- ៣- ដំណាំចំណីសត្វគោ

ការដាំដំណាំចំណីសត្វមានសារៈសំខាន់ណាស់ដើម្បីបង្កើនបរិមាណ និងគុណភាពចំណីសម្រាប់គោក្របី ដោយអាចផ្គត់ផ្គង់គ្រប់គ្រាន់នៅគ្រប់រដូវ ចំណេញពេលវេលា ហើយសត្វគោអាចលូតលាស់ធំធាត់លឿន។ មាន

ពពួកស្មៅគ្រប់ប្រភេទដែលដុះក្នុងភូមិដ្ឋាន តាមស្រែចំការ ដីទួល។ល។ និងប្រភេទពូជស្មៅនាំចូលដែលមានគុណភាពចំណីខ្ពស់ មានដូចជា៖ មុលឡាតូ ហ្គីណេ ម៉ារ៉ាន់ដូ ស្មៅដីរី។ល។

គោលការណ៍គ្រឹះ ៤យ៉ាងសម្រាប់ការដាំដុះដំណាំចំណីសត្វប្រកបដោយគុណភាព ៖

- ជ្រើសរើសប្រភេទពូជស្មៅ/ ដំណាំចំណីសត្វដែលសមស្របនឹងស្ថានភាពក្នុងតំបន់
- រៀបចំដីសម្រាប់ដាំដំណាំចំណីសត្វ
- ដាក់ជីឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធ្វើឱ្យដំណាំចំណីសត្វដុះលូតលាស់បានល្អ និងមានគុណភាព
- ច្រូតកាត់ដំណាំចំណីសត្វឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមបច្ចេកទេស និងរយៈពេលដែលត្រូវប្រមូលផល ដើម្បីទទួលបានផលជាអតិបរមា។

ឈ្មោះប្រភេទពូជដំណាំចំណីសត្វសំខាន់ៗដែលបានដំណើរការដាំនៅកម្ពុជា

ពពួកស្មៅ (Grass)	ពពួកលេហ្គឹមដើមឈើ (Treelegume)	ពពួកលេហ្គឹម (Legume)
មុលឡាតូ (Mulato)	កន្ទំថៃទ (Leucaena)	ស្តាយឡូ១៨៤ (Stylo-184)
ម៉ារ៉ាន់ដូ (Marandu)	គ្លីរីស៊ីដ្យា (Gliricidia)	ស្តាយឡូអាមាតា (Stylo Hamata)

ហ្គាមបា (Gamba)	ត្រីចាន់ត្រា (Trychantra)	ដិសមិនធុស (Desmenthus)
បាស៊ីលីស (Basilisk)	មន (Malbary)	ស្នោទ្ធុក (Aeschynomene amricana)
ប៉ាស្តាលូម (Ginea Grass)	កាលៀនដ្រា (Callindra)	កាលូប៉ូ (Calopo)
ស្មៅហ្គីនេ (Elephant Grass)	អង្កាដី (Sesbania)	អាណកឈើពីនទាល់ (Arachis Pintoi)
យីងក្រាស់ (King Grass)		

ដើម្បីឱ្យគោធំធាត់បានល្អ ត្រូវការផ្តល់ចំណីស្រស់យ៉ាងហោចណាស់ ១៥% នៃទម្ងន់ខ្លួនរបស់គោក្នុង មួយថ្ងៃ។ ឧទាហរណ៍គោមួយក្បាលដែលមានទម្ងន់២០០គ.ក្រ ត្រូវការយ៉ាងតិច៣០គ.ក្រ/ថ្ងៃ ជាស្មៅស្រស់ដែល មានគុណភាព។ គួរបន្ថែមពពួកលេហ្គឹម(១០ទៅ២០%)ដូចជា៖ ស្ពីឡូ កន្ទំថេទ ឬរក្ខជាតិដទៃទៀតដូចជា ត្រួយ និងដើម សណ្តែកដី ស្លឹកដំឡូង ម្សៅពោត និងចុងអង្ករដែលសំបូរដោយប្រូតេអ៊ីន ហើយចាំបាច់កសិករត្រូវផ្តល់ បន្ថែមនូវចំណី(នំគោ)ដែលមិនអាចខ្វះបានគឺ ថ្មខនិជ ឬនំគោលិល។

សំគាល់៖ ដើម្បីផលិតបានចំណីគោឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ត្រូវការផ្ទៃដីដាំដំណាំចំណីសត្វ ៨០០ម៉ែត្រការ៉េ/គោ១ក្បាល

៣-៤-ការផលិតចំណីគោ និងការប្រើប្រាស់

ក-ការធ្វើផ្អកស្មៅ ឬផ្អកដើមពោតជាចំណីគោ

- ផ្អកស្មៅ ឬផ្អកដើមពោតមានវិធីសាស្ត្រធ្វើដូចគ្នា គឺស្មៅ ឬដើមពោត ដែលកាត់ជាកងៗ ឬកិន ដោយម៉ាស៊ីនជាកំទេចតូចៗ ហើយរក្សាទុកនៅកន្លែងគ្មានខ្យល់ ដោយដាក់ក្នុងធុងបិទជិត ឬច្រក ក្នុងថង់ប្លាស្ទិកបិទជិត។

ដំណើរការនៃការធ្វើផ្គុំស្មៅ ឬផ្គុំកោត

- ច្រូតស្មៅស្រស់ ឬដើមកោត រួចដាក់ហាលឱ្យស្រពាប់
- ហាន់ ឬកាប់ចិត្រូវឱ្យល្អិតតូចៗ
- ច្រកស្មៅចូលក្នុងថង់ប្លាស្ទិក ឬផុងមានថង់ប្លាស្ទិកខាងក្នុង បន្តិចម្តងៗដោយជាន់បង្ហាប់ឱ្យណែន
- ចងមាត់ថង់ប្លាស្ទិកដោយមិនឱ្យមានខ្យល់ខាងក្នុងឬបឺតខ្យល់ចេញពីថង់ រួចចងកុំឱ្យខ្យល់ចូល រក្សាទុកយ៉ាងតិចចំនួន ៣សប្តាហ៍ ទើបអាចយកទៅផ្តល់ឱ្យគោក្របី ពពែ ចៀម

ផ្គុំស្មៅឬកោតដែលល្អគឺមានពណ៌លឿងចាស់ និងមានក្លិនឈួល។ ប្រសិនបើផ្គុំស្មៅមានពណ៌ក្រហម ប្រផេះ ឬដុះផ្សិត (មានជាតិពុល ម៉ាយកូតុកស៊ីន) មិនត្រូវផ្តល់ឱ្យគោក្របីស៊ីទេ។

ការផ្តល់ផ្គត់ផ្គង់ឱ្យគោ

កសិករអាចផ្តល់ផ្គត់ផ្គង់ឱ្យគោក្របីស៊ីជារៀងរាល់ថ្ងៃ និងលាយជាមួយចំណីផ្សេងទៀត

- ផ្គត់ផ្គង់ គួរតែត្រូវបានផ្តល់ឱ្យគោស៊ីបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន បន្ទាប់ពីដាក់ឱ្យគោស៊ី គួរសម្អាតចំណីដែលនៅសល់ចេញក្រោយពេលគោស៊ីសល់ក្នុងចន្លោះពេល ២ទៅ៣ម៉ោង។

- ផ្គត់ផ្គង់ អាចផ្តល់ដល់សត្វគោស៊ីក្នុងចំនួនខុសៗគ្នា ទៅតាមរូបមន្តដោយផ្អែកលើសមាសធាតុផ្សំពូជ និងតម្រូវការប្រើប្រាស់គោ។ ជាទូទៅ ផ្គត់ផ្គង់អាចត្រូវបានផ្តល់ឱ្យគោរហូតដល់ 25 គីឡូក្រាម/ថ្ងៃ សម្រាប់គោទម្ងន់ 550 គីឡូក្រាម ។

អត្ថប្រយោជន៍

សមាសធាតុនៃចំណី មានស្ថេរភាព (ផ្គត់ផ្គង់) ក្នុងរយៈពេលយូរ (រហូតដល់ ១ ឆ្នាំ)

- ការកាត់បន្ថយការបាត់បង់សារធាតុចិញ្ចឹមនៅក្នុងផលិតកម្មស្នូត អាចមានចំនួន ៣០% នៃសារធាតុស្នូត (ក្នុងផ្គត់ផ្គង់ជាទូទៅទាបជាង ១០%)
- ការប្រើប្រាស់ស្មៅតិច តែមានគុណភាពខ្ពស់
- មានសារធាតុបំប៉ន និងជួយឱ្យគោក្របីលូតលាស់លឿន
- ផ្គត់ផ្គង់ ត្រូវបានផលិតនៅគ្រប់រដូវកាល ទាំងអាកាសធាតុត្រជាក់ និងក្តៅ
- ទាមទារកន្លែងស្តុកទុកមានទំហំតិចជាង ១០ដង បើប្រៀបធៀបនឹងស្តុកស្នូត

ខ- ការធ្វើចំបើងផ្គត់ផ្គង់ជាចំណីគោ

- ចំបើងស្នូតធម្មតាមានប្រូតេអ៊ីន ១% ទៅ ៤% រីឯចំបើងផ្គត់ផ្គង់មានប្រូតេអ៊ីនពី ៧% ទៅ ១០% និងបន្ថែមអាម៉ូញាក់នីត្រូហ្សែនក្នុងក្រពះគោទៅតាមតម្រូវការ។

- បន្ថែមការរំលាយអាហារ (ចំបើងស្អួត) បានរហូតដល់ ១០% ទៅ ១៥%
- គោស៊ីចំបើងច្រើនជាងមុន ៣០% ទៅ ៤០%
- ធ្វើឱ្យគោមានកម្លាំងខ្លាំងសម្រាប់ការអូសទាញបានល្អ
- ផ្តល់ចំបើងផ្តាច់ជាមួយចំណីគ្រាប់ ធ្វើឱ្យគោមានការធំធាត់លឿន

បច្ចេកទេសកែច្នៃចំបើងផ្តាច់

ឧបករណ៍ និងសម្ភារៈសម្រាប់កែច្នៃធ្វើចំបើងផ្តាច់មាន៖ ចំបើង ទឹក ធុងទឹកមានចំពួយផ្កាឈូក ជញ្ជីង ក្រណាត់តង់ ឬក្រណាត់កៅស៊ូ ឬអាង ជីអ៊ុយរ៉េ កំបោរស ខ្សែសម្រាប់ចងចំបើង។

បរិយាយ	បរិមាណ
ចំបើង	១០០គីឡូក្រាម
ទឹក	ពី ៥០ ទៅ ១០០លីត្រ
ជីអ៊ុយរ៉េ	២គីឡូក្រាម
កំបោរស	២គីឡូក្រាម

- លាយជីអ៊ុយរ៉េ ២គ.ក និងកំបោរស ២គ.ក ជាមួយទឹក ១០០លីត្រ រួចកូរឱ្យសព្វ
- រៀបចំបើងជាស្រទាប់ៗ ក្នុងអាង ឬថង់ បន្ទាប់មកស្រោចទឹកជីអ៊ុយរ៉េពីលើ ត្រូវធ្វើដូចគ្នារហូតដល់អស់ ចំបើង ១០០គ.ក
- ចងមាត់ថង់ ឬគ្របមាត់អាងឱ្យជិត ដោយមិនឱ្យទឹកភ្លៀងហូរចូល
- ផ្តាច់ទុករយៈពេល ១៤ ថ្ងៃ ទើបយកមកឱ្យគោក្របីស៊ី ត្រូវយកឱ្យសត្វស៊ីតាមស្រទាប់ចំបើងហើយ ពេលយកចេញរួចត្រូវគ្របវិញឱ្យបានត្រឹមត្រូវ

ចំណាំ៖ ប្រសិនបើបើកចំហរ ធ្វើឱ្យចំបើងហើរក្លិន ព្រមទាំងរក្សាទុកមិនបានយូរ។

ចំបើងផ្កាប់មានលក្ខណៈល្អ

- មានពណ៌ក្រហមចាស់ បើប្រៀបធៀបជាមួយចំបើងធម្មតា
- មានក្លិនក្រអូបឈ្ងួល
- មានសំណើមប្រមាណ ៤០% ទៅ ៥០%
- មានលក្ខណៈទន់គួរឱ្យចង់ស៊ី មិនមានដុះផ្សិត

ការផ្តល់ឱ្យគោស៊ី

ដោយសារគោពុំធ្លាប់ស៊ីចំបើងផ្កាប់ពីមុនមក ដូចនេះយើងត្រូវបង្ហាត់វាឱ្យចេះស៊ីសិន ដោយឱ្យវាស៊ីសន្សឹមៗចៀសវាងការរាករូស ឬធ្វើឱ្យគោណាយនឹងចំបើងផងដែរ ដោយត្រូវអនុវត្តតាមវិធីខាងក្រោមនេះ៖

- ៣ថ្ងៃដំបូងត្រូវដាក់ចំបើងផ្កាប់ ១ភាគ លាយជាមួយចំបើងធម្មតា ៣ភាគ
- ថ្ងៃទី៤ ដល់ទី៦ ដាក់ចំបើងផ្កាប់ ២ភាគ លាយជាមួយចំបើងធម្មតា ២ភាគ
- ថ្ងៃទី៧ ដល់ទី៩ ដាក់ចំបើងផ្កាប់ ៣ភាគ លាយជាមួយចំបើងធម្មតា ១ភាគ
- ចាប់ពីថ្ងៃទី១០ ឡើងទៅយើងអាចដាក់ឱ្យគោស៊ីចំបើងផ្កាប់បាន ១០០ភាគរយ

ចំណាំ៖ មុនពេលដាក់ឱ្យគោស៊ី ចំបើងផ្កាប់ត្រូវហាលសំពិលរយៈពេល ១៥នាទី ដើម្បីបន្ថយចំហាយ អាម៉ូញាក់ដែលភាយចេញពីចំបើងផ្កាប់ ព្រោះចំហាយឈ្ងួលនៃអាម៉ូញាក់អាចប៉ះពាល់ផ្លូវដង្ហើមគោ។

គ- ការកែច្នៃស្លឹកដំឡូងមី

ការហាលឱ្យស្ងួត

ការផ្តល់ស្លឹកដំឡូងមីស្ងួតជាចំណីគោ ជួយកាត់បន្ថយការចំណាយដើមទុន និងពេលវេលាក្នុងការចិញ្ចឹមសត្វ ជាពិសេសកសិករអាចប្រើប្រាស់មើមជាចំណីអាហារផ្ទាល់ខ្លួន និងជាចំណីសត្វដ៏ល្អ។ ការប្រើប្រាស់ស្លឹកដំឡូងមីស្ងួតជាចំណីគោ ជួយធ្វើឱ្យចំណីមានគុណភាពល្អ និងមានប្រូតេអ៊ីនខ្ពស់។

របៀបប្រមូលផលស្លឹកដំឡូងមី

- ពេលប្រមូលផលលើកទី១ ត្រូវកាច់ដើមកម្ពស់ពីដីប្រមាណ ៣ទៅ៦តីក ហើយបន្តបន្ទាប់ត្រូវកាច់ដើមដំឡូងមីរំកិលឡើងលើពីកន្លែងកាច់លើកមុន ៣សងទីម៉ែត្រ រាល់ពេលកាច់មួយលើក។

របៀបចិញ្ចាញចុង និងស្លឹកដំឡូងមី

- មែកខាងចុង និងស្លឹកដំឡូងមីដែលកាច់បានត្រូវចិញ្ចាញឱ្យល្អិតៗ ឬកំណាត់ខ្លីៗ

ចំណាំ៖ កសិករមិនត្រូវទុកស្លឹកដំឡូងមី ឡើងពណ៌លឿងដែលនាំឱ្យខូចគុណភាព

របៀបហាលថ្ងៃ

- ក្រោយពីចិញ្ចាញរួច ត្រូវយកមកហាលលើកម្រាលដោយពង្រាយស្មើៗឱ្យបានស្ងួតល្អ
- គួរហាលលើតង់កៅស៊ូ ឬស័ង្កសី ឬកម្រាលផ្សេងទៀតដែលឆាប់ស្ងួត
- ស្លឹកដំឡូងមីស្ងួត ត្រូវច្រកបាវ ឬការុង រក្សាទុកឱ្យបានល្អ បើស្លឹកដំឡូងមីស្ងួតមិនត្រូវទឹក ឬសើមទេ វាអាចទុកបានរហូតដល់ ៦ខែ ដោយមិនខូចគុណភាព

ការផ្តល់ចំណីឱ្យគោ

- កសិករអាចយកស្លឹកដំឡូងមីស្នូតចំនួន២០ ទៅ៣០ គ.ក លាយជាមួយចំបើងផ្កាប់ចំនួន១០០គ.ក ឱ្យគោស៊ី ឬអាចលាយបានក្នុងកម្រិត ស្លឹកដំឡូងមីស្នូត ១/ ៣នៃចំបើងផ្កាប់។

គុណតម្លៃជីវជាតិរបស់ស្លឹកដំឡូងមីស្នូត

- ស្លឹកដំឡូងមីស្នូតមានប្រូតេអ៊ីន២៥ ភាគរយ
- សារធាតុរ៉ែសំខាន់ៗមាន កាល់ស្យូម ផូស្វ័រ ម៉ាញ៉េស្យូម ប៉ូតាស្យូម។ ល។
- លើសពីនេះទៅទៀតវាមានសារធាតុ តានីន ចន្លោះពី២% ទៅ៤% ដែលចំនួននេះមិនបង្កបញ្ហា ដល់ចំណី ឬសុខភាពសត្វទេ តែផ្ទុយទៅវិញវាអាចជួយទម្លាក់បរាសិតខាងក្នុងបានទៀតផង។
- ជាចំណីបន្ថែមជំនួយដល់ការរំលាយអាហាររបស់សត្វទំពារអៀង

ការធ្វើចំណិតមើមដំឡូងមីស្នូត

ដូចគ្នានឹងការផលិតស្លឹកដំឡូងមីស្នូតដែរ គឺមើមដំឡូងត្រូវចិតស្តើងៗរួចហាលឱ្យស្ងួតល្អ។ មើមដំឡូងស្ងួតច្រកទុកក្នុងបារ ឬការ៉ុងដើម្បីទុកលាយជាមួយចំណីផ្សំផ្សេងៗទៀតសម្រាប់បំប៉នគោ។

យ- ការកែច្នៃកាកដំឡូងមី

កាកដំឡូងមីគឺជាអនុផលមួយដែលបានមកពី *ការកែច្នៃមើមដំឡូងមីចេញពីរោងចក្រម្សៅមី* ដែលមិនត្រូវ បានគេយកទៅប្រើប្រាស់ជាចំណីអាហាររបស់មនុស្សឡើយ យោងទៅតាមការពិសោធន៍ជាច្រើនកន្លងមកគេ អាចយកវាទៅធ្វើជាចំណីរបស់សត្វបាន។

ការកែច្នៃកាកដំឡូងមីគឺសាមញ្ញបំផុតដើម្បីយកទៅប្រើប្រាស់នៅក្នុងចំណីផ្សំ គឺដំបូងយកកាកដំឡូងមី ដាក់ហាលថ្ងៃដើម្បីសង្កត់ទឹកចេញឱ្យអស់ទាល់តែស្ងួតល្អទើបយើងអាចយកវាទៅកិនលាយនឹងចំណីផ្សេងៗ។

សមាសធាតុគីមីរបស់កាកដំឡូងមី

សមាសធាតុ	បរិមាណ(%)
សារធាតុសោះទឹក(DM)	៨៣, ៣២
ប្រូតេអ៊ីន	២, ១៨
ផេះ	១, ៤៩
ជាតិសរសៃ	១៨, ៤១

ង- បច្ចេកទេសផលិតចំណីផ្សំបន្ថែមសម្រាប់បំប៉នគោ

រូបមន្តលាយចំណី (គោ)

សមាសធាតុផ្សំ	បរិមាណ (គីឡូក្រាម)
ចំណិតមើមដំឡូងមីស្ងួត	៧
ស្លឹកដំឡូងមីស្ងួត	៣
កន្ទក់	១២
ជីអ៊ុយរ៉េ	០, ៣
អំបិល	០, ២៥
ស្ករ	០, ២៥
ទឹក	០, ២៥
សរុប	២៣, ០៥

ដំណើរការលាយចំណី

- ១- ដំបូងលាយកន្ទក់ជាមួយចំណិតមើមដំឡូងមីស្ងួត
- ២- ដាក់ស្លឹកដំឡូងមីស្ងួតរួចច្របល់ចូលគ្នាឱ្យសព្វ
- ៣- ជីអ៊ុយរ៉េ អំបិល ស្ករ និងទឹក លាយច្របល់ឱ្យសព្វ យកល្អអ៊ុយរ៉េត្រូវច្របាច់ឱ្យបែកវាយចៀសវាងនៅកកដុំ អាចឱ្យគោពុល
- ៤- ប្រោះទឹកល្អាយដែលបានលាយហើយបណ្តើរៗឱ្យបានសព្វល្អ

ការផ្តល់ចំណី

- សម្រាប់ចំណីដែលផ្សិតនេះគេច្រើនប្រើជាចំណីបន្ថែម
- ត្រូវផ្តល់ឱ្យគោស៊ីរាល់ថ្ងៃ យកល្អត្រូវចែកជា២ផ្នែក ដោយមួយចំណែកផ្តល់នៅពេលព្រឹក និងមួយផ្នែកទៀតផ្តល់នៅពេលល្ងាច
- ដើម្បីរក្សាស្ថានភាពដងខ្លួនសម្រាប់គោ ឬក្របីកំពុងលូតលាស់ត្រូវផ្តល់ ២០០ក្រាម/ថ្ងៃ សម្រាប់គោក្នុងមួយក្បាល
- ការបំប៉នគោមុនពេលលក់ អាចផ្តល់ឱ្យស៊ីចំណី ពី១ ទៅ ២ គីឡូក្រាម/ថ្ងៃ ក្នុងគោមួយក្បាល

៣-៥-ការទម្លាក់សត្វល្អិត និងកម្មវិធីវាក់សាំង

ក-ការទម្លាក់សត្វល្អិត

ធ្វើការទម្លាក់សត្វល្អិតដល់គោក្នុងពេលចាប់ផ្តើមបំប៉នដំបូង និងធានាបានថាឱសថទាំងនោះត្រូវបានផ្តល់ឱ្យគោក្នុងកម្រិតត្រឹមត្រូវទៅតាមការណែនាំដែលសរសេរលើសំបកដបថ្នាំ។

អ៊ីវ៉ូមិច ស៊ីបេកី (Ivomec Super) ឬ អ៊ិនថីមិចទិស ស៊ីបេកី Intersectin Super ត្រូវអនុវត្តក្នុង ១ឆ្នាំ ឱ្យបាន ២ដង (ដើមរដូវភ្លៀងធ្លាក់ និងចុងរដូវភ្លៀងធ្លាក់) ដែលអាចការពារគោពីជំងឺដង្កូវធ្លើម។

ខ-កម្មវិធីវាក់សាំង

ចាក់វាក់សាំងបង្ការជំងឺសារទឹកគោ ជំងឺបួសខ្យល់គោ ជំងឺដុំពកស្បែក និងជំងឺអុតក្តាមគោ ត្រូវអនុវត្តឱ្យបាន២ដង/ឆ្នាំ ដោយធ្វើឡើងនៅដើមរដូវភ្លៀងធ្លាក់ និងចុងរដូវភ្លៀងធ្លាក់។

៤-សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ការចិញ្ចឹមគោសាច់គឺជាមុខរបរបរសំខាន់មួយរបស់ប្រជាកសិករកម្ពុជាក្រៅពីការធ្វើស្រែចម្ការ ដើម្បីបង្កើនប្រាក់ចំណូលបន្ថែមសម្រាប់គ្រួសារ។ ការចិញ្ចឹមគោសាច់តែងតែជួបប្រទះបញ្ហាមួយចំនួនដូចជា៖ កង្វះវត្ថុធាតុដើមផ្សំចំណី តម្លៃចំណីកើនឡើង គោធំធាត់យឺត តម្លៃគោសាច់លើទីផ្សារប្រែប្រួលពុំទៀងទាត់ និងជួបប្រទះការលេចឡើងនូវជំងឺគោដែលជាមូលហេតុបណ្តាលឱ្យការចិញ្ចឹមគោមានការធ្លាក់ចុះ។

ក្រោយពីមើលឃើញបញ្ហាប្រឈមដូចរៀបរាប់ខាងលើ ក្រុមការងារបច្ចេកទេសនៃធនាគារអភិវឌ្ឍន៍ជនបទ និងកសិកម្មបានរៀបចំឯកសារគំរូស្រាវជ្រាវបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមគោសាច់នេះឡើងដើម្បីជួយដល់បងប្អូនប្រជាកសិករចិញ្ចឹមគោសាច់ឱ្យទទួលបាននូវចំណេះដឹងបច្ចេកទេសបន្ថែម ដើម្បីទទួលបាននូវផលិតភាពខ្ពស់ដំណោះស្រាយបញ្ហាដែលប្រឈមក្នុងការចិញ្ចឹមគោសាច់ឱ្យបានសមស្រប ប្រើប្រាស់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពនូវវត្ថុធាតុដើមផ្សំចំណីមានស្រាប់ក្នុងតំបន់ កាត់បន្ថយការចំណាយដែលមិនចាំបាច់ដើម្បីកាត់បន្ថយថ្លៃដើមផលិតយល់ដឹងពីរបៀបជ្រើសរើសគោយកមកបំប៉នសាច់ ការដាំដំណាំចំណីសត្វ ការការពារជំងឺគោ ការទម្លាក់បរាសិតដើម្បីធ្វើឱ្យគោធំធាត់លឿន និងដើម្បីប្រាក់ចំណូលគ្រួសារកសិករមានការកើនឡើង។

៥/អនុសាសន៍

- ការចិញ្ចឹមគោសាច់ កសិករគួរព្យាយាមស្វែងរកវត្ថុធាតុដើមដែលមានស្រាប់ក្នុងតំបន់ដូចជា៖
 - ការទិញដើមពោតនៅរដូវកាលប្រមូលផលស្តុកទុកដើម្បីធ្វើជាផ្នកដើមពោត
 - បន្ថែមការដាំដំណាំចំណីគោដូចជា៖ ស្មៅយើងក្រាស់ ស៊ុបភើនេពៀរ មុលឡាតូ ស្ពីឡូ រុស្សី កន្ទំថេត ពូជស្មៅនាំចូលថ្មីៗ និងដំណាំផ្សេងៗមួយចំនួនដែលមានសារធាតុចិញ្ចឹម ដែលផ្តល់ទិន្នផលខ្ពស់សម្រាប់ជាចំណីគោ។
 - ការជ្រើសរើសពូជគោ មកបំប៉នឱ្យត្រូវតាមតម្រូវការទីផ្សារ
 - ការធ្វើកម្មវិធីវាក់សាំងឱ្យត្រូវតាមរដូវកាល និងប្រភេទជំងឺដែលធ្លាប់ផ្ទុះក្នុងតំបន់
 - ការទម្លាក់សត្វល្អិតឱ្យបានត្រឹមត្រូវ
 - ថែទាំគោឱ្យមានសុខភាពល្អ រៀបចំប្រព័ន្ធដីវសុវត្ថិភាព និងធ្វើអនាម័យក្រោលគោជាប្រចាំ
 - ការដាក់ទឹកចំណីឱ្យបានទៀងទាត់ ជៀសវាងគោជល់គ្នា ឬមានបញ្ហារបួសស្នាមផ្សេងៗ

ប្រភពនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវ

- ១/ ដំណាំចំណីសត្វនៅកម្ពុជា (នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម)
- ២/ វ៉ាក់សាំងបង្ការជំងឺគោ (ក្រុមហ៊ុន មេឌីវេត ខូអិលធីឌី)
- ៣/ សៀវភៅណែនាំស្តីពីបច្ចេកទេសចិញ្ចឹមគោ (អគ្គនាយកដ្ឋានសុខភាពសត្វ និងផលិតកម្មសត្វ)
- ៤/ ចំណីគោ ពពែ ចៀម (បណ្ឌិត មាយ ប្រមូល, ២០២២)
- ៥/ ចំណីអាហារ គោ ក្របី (នាយកដ្ឋានផលិតកម្ម និងបសុព្យាបាល)
- ៦/ ដំណាំចំណីសត្វនៅកម្ពុជា (នាយកដ្ឋានផ្សព្វផ្សាយកសិកម្ម)
- ៧/ [Good shape body of Beef cattle breeds - Search Images \(bing.com\)](#)

